

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0565
Číslo materiálu	VY_32_INOVACE_54_K. Čapek 1
Název školy	 Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, příspěvková organizace
Autor	Mgr. Šárka Müllerová
Průřezové téma	Člověk v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie
Tematický celek	Český jazyk a literatura – Česká meziválečná literatura
Ročník	3.
Datum tvorby	2. 4. 2013
Datum a místo ověření	15. 4. 2013 – český jazyk a literatura 3. A
Druh učebního materiálu	Prezentace Umělecký text

Anotace	Seznámení s částí spisovatelovy tvorby formou spojení prezentace, učitelova výkladu a práce s uměleckým textem, prezentace může sloužit jako zápis učiva nové látky – představení autora jako novináře, tvůrce krátkých próz, utopických dramát a románů; Doplňuje učebnici, čítanku, pracuje s pojmy, pomáhá interpretaci samotného literárního díla; Inovativní je propojení výpočetní techniky s odbornou literaturou, s uměleckým textem a slovem učitele;
Klíčová slova	Utopické drama, robot, sloupek
Metodický pokyn	Určeno k práci ve vyučovací hodině i k samostudiu; Žádoucí domácí příprava žáků – učebnice - seznámení s charakteristikou vybraných děl; Samostatné vyhledávání pojmů, práce s odbornou literaturou - slovníky, při domácí práci i s internetem;
Pokud není uvedeno jinak, použitý materiál je z vlastních zdrojů autora	

Prozaik, novinář, tvůrce románových a dramatických utopií

KAREL ČAPEK 1

CHARAKTERISTICKÉ RYSY TVORBY

- ✘ poznávání člověka, jeho morálky, schopností, vztahu k ostatním lidem
- ✘ zájem o filozofii, vědu, techniku, umění
- ✘ snaha o přirozený sloh se smyslem pro detail a konkrétní obraz
- ✘ vliv žurnalistiky – srozumitelné vyjadřování
- ✘ přirozený jazyk se zálibou ve vypravování, hromadění synonym, užívání novotvarů
- ✘ obhájce demokracie, humanismu, svobody člověka

A) NOVINÁŘSKÁ TVORBA

- × Národní listy – Lidové noviny
- × Přispěl k rozvoji fejetonu, sloupku a causerie
- × Řada textů – knižní vydání
 - + Sloupkový ambit
 - + Jak se co dělá
 - + Italské listy
 - + Anglické listy
 - + Výlet do Španěl
 - + Obrázky z Holandska

B) KRÁTKÉ PRÓZY

- ✖ Zájem o detektivní žánr – hledání pravdy, spravedlnosti, odhalení, potrestání zločinu
 - + Povídky z jedné kapsy
 - + Povídky z druhé kapsy

C) TVORBA PRO DĚTI

- × Dášeňka, čili život štěněte
- × Devatero pohádek – a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek
 - + pohádkové bytosti jsou polidštěny, mají lidské vlastnosti i slabiny, s lidmi komunikují

D) ROMÁNOVÉ A DRAMATICKÉ UTOPIE

- ✘ upozorňuje na možnost zneužití techniky, na zaostávání morálky ve vztahu k rozvoji techniky
- ✘ varuje před katastrofou
- ✘ odmítá radikální přetvoření světa
- ✘ zdůrazňuje drobné každodenní práce ve prospěch lidstva

DRAMATA

- ✘ R.U.R – vypište z učebnice 1) jeho charakteristiku
- ✘ Věc Makropulos

- ✘ (Ze života hmyzu) - alegorické drama - píše s bratrem Josefem
- ✘ (Válka s mloky) – utopický prvek, ale jiné vyznění – důrazné varování před hrozícím nebezpečím fašismu

ROMÁNY

- × Krakatit
- × Továrna na absolutno

ÚKOL: PŘEČTĚTE SI VÝŇATEK Z ČÍTANKY²⁾ S. 327 – 332 A ODPOVĚZTE NA OTÁZKY.

- ✘ 1) Kterou část textu lze označit jako dialog a kterou monolog?
- ✘ 2) Jaké typy vět z hlediska jejich modality převládají na straně 329?
- ✘ 3) Víte, kdy a jak vzniklo slovo robot?
- ✘ 4) S jakou myšlenkou uzavírá autor celé drama?

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ✘ 1) Andree, Lukáš a kol.: Literatura pro 3. ročník středních škol. Učebnice. Brno: Didaktis, 2009, s. 81. ISBN 978-80-7358-135-0.
- ✘ 2) Martinková, Věra a kol.: Čítanka 3 pro 3. ročník středních škol, Praha: Tripolia, 1993, s. 327 – 332. ISBN 80 85573-15-6.